



IL-QAFAS TAL-UE GĦALL-POLITIKI FISKALI

Biex tiġi żgurata l-istabbiltà tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja, il-qafas jeħtieġ ikun wieħed b'saħħtu biex jiġu evitati finanzi pubbliċi insostenibbli. Fi tmiem l-2011 daħlet fis-seħħ riforma (parti mis-"Six-Pack") li temenda l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Riforma oħra, it-Trattat intergovernattiv dwar l-Istabbiltà, il-Koordinazzjoni u l-Governanza, inkluż il-Patt Fiskali, daħlet fis-seħħ fil-bidu tal-2013. F'Mejju 2013 daħal fis-seħħ regolament dwar il-valutazzjoni tal-abbozzi ta' pjanijiet baġitarji nazzjonali (parti mit-"Two-Pack").

IL-BAŽI ĠURIDIKA

- L-Artikoli 3, 119-144, 136, 219 u 282-284 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE);
- il-Protokoll (Nru 12) dwar il-proċedura ta' defiċit eċċessiv; il-Protokoll (Nru 13) dwar il-kriterji ta' konverġenza, annessi mat-TFUE.

L-OBJETTIVI

L-arkitettura tal-politiki fiskali tal-Unjoni Ewropea għandha l-għan li tibni qafas robust u effikaċi għall-koordinazzjoni u s-sorveljanza tal-politiki fiskali tal-Istati Membri. Ir-riformi tal-istruttura tal-2011-2013 huma rispons dirett għall-kriżi tad-dejn sovrani, li żvelat il-bżonn ta' regoli aktar stretti b'kunsiderazzjoni għall-effetti konsegwenzjali tal-finanzi pubbliċi insostenibbli fiż-żona tal-euro. Għalhekk, il-qafas rivedut jagħmel użu mill-esperjenzi tal-fallimenti inizjali fit-tfassil tal-Unjoni Monetarja Ewropea u jipprova jsaħħaħ il-prinċipju gwida ta' finanzi pubbliċi sodi, li huwa stabbilit fl-Artikolu 119(3) tat-TFUE.

IL-KISBIET

A. Il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir

Id-dritt primarju tal-Unjoni jipprovdi l-bażi ġuridika ewlenija għall-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir (PST) fl-Artikoli 121 (sorveljanza multilaterali), u 126 tat-TFUE (proċedura ta' defiċit eċċessiv) u l-Protokoll Nru 12 dwar il-proċedura ta' defiċit eċċessiv. Id-dritt sekondarju tal-Unjoni jistabbilixxi f'aktar dettall kif għandhom jiġu implimentati r-regoli u l-proċeduri stabbiliti fit-Trattat. L-ewwel Pakkett dwar il-Governanza Ekonomika ("Six-Pack") daħal fis-seħħ fit-13 ta' Diċembru 2011, u jirrifirma u jemenda r-regoli tal-PST. Il-PST emendat jipprovdi l-istrumenti ewlenin għas-sorveljanza tal-politiki fiskali tal-Istati



Membri (il-parti preventiva) u għall-korrezzjoni ta' deficits eċċessivi (il-parti korrettiva). Fil-forma attwali tiegħu, il-PST jikkonsisti fil-miżuri li ġejjin:

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tiżni tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' budget u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika, kif emendat mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1055/2005 tas-27 ta' Ġunju 2005 u r-Regolament (UE) Nru 1175/2011 tas-16 ta' Novembru 2011. Dan ir-regolament jikkostitwixxi l-parti preventiva.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1467/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar li tiffaqqes u li tiġi ċċarata l-implimentazzjoni tal-proċedura ta' deficit eċċessiv, kif emendat mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1056/2005 tas-27 ta' Ġunju 2005 u r-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1177/2011 tat-8 ta' Novembru 2011. Dan ir-regolament jikkostitwixxi l-parti korrettiva.
- Ir-Regolament (UE) Nru 1173/2011 tas-16 ta' Novembru 2011 dwar l-infurzar effettiv tas-sorveljanza baġitarja fiż-żona tal-euro.

Barra minn hekk, il-"Kodiċi ta' Kondotta", li huwa opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju (il-Kumitat tal-Kunsill Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji - KEF), fih speċifikazzjonijiet dwar l-implimentazzjoni tal-PST u jipprovdi linji gwida dwar il-format u l-kontenut tal-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza (PSK). Għalkemm il-"Kodiċi ta' Kondotta" huwa formalment flivell inferjuri meta mqabbel ma' regolament, il-fatt li huwa jispeċifika kif għandu jiġi implimentat il-PST fil-prattika jagħmlu ta' importanza kbira. L-aħħar aġġornament tiegħu, maqbul mill-KEF fil-15 ta' Mejju 2017, jinkludi speċifikazzjonijiet dwar il-flessibbiltà fi ħdan ir-regoli eżistenti tal-PST (permezz tal-hekk imsejha klawnsoli ta' riforma strutturali u ta' investiment u permezz ta' matriċi li tispeċifika ż-żminijiet ekonomiċi tajbin u ħżiena fi ħdan il-parti preventiva tal-Patt). Dawn l-ispeċifikazzjonijiet huma bbażati fuq "Pożizzjoni komuni dwar il-flessibbiltà fil-PST" kif maqbula mill-KEF f'Novembru 2015 u approvata mill-Kunsill ECOFIN fi Frar 2016. Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' Jannar 2015 dwar il-flessibbiltà kienet il-punt tat-tluq tad-diskussjonijiet. Barra minn hekk, il-verżjoni attwali tal-"Kodiċi ta' Kondotta" tikkonsisti f'żewġ opinjonijiet - ta' Novembru 2016 - tal-KEF, li jagħmlu enfasi akbar fuq il-parametru referenzjarju tal-infiq, filwaqt li l-indikatur tal-bilanċ strutturali jibqa' parti essenzjali tal-qafas ta' sorveljanza fiskali.

1. Il-parti preventiva tal-PST

L-għan tal-parti preventiva huwa li tiżgura finanzi pubbliċi sodi permezz ta' sorveljanza multilaterali bbażata fuq l-Artikolu 121 tat-TFUE. Ir-Regolament emendat (KE) Nru 1466/97 u r-Regolament il-ġdid (KE) Nru 1173/2011 jiffurmaw il-bażi leġiżlattiva sekondarja.

Kunċett ewlieni użat għas-sorveljanza u l-gwida huwa l-objettiv baġitarju ta' terminu medju (MTO) speċifiku għall-pajjiż. L-MTO ta' kull pajjiż għandu jkun f'firxa ta' bejn -1% tal-PDG u l-bilanċ jew l-eċċess, korrett għal effetti ċikliċi u miżuri temporanji ta' darba. Dan l-objettiv għandu jiġi rivedut kull tliet snin, jew meta jiġu implimentati riformi strutturali kbar li jkollhom impatt fuq il-pożizzjoni fiskali. L-istrumenti ewlenin fil-parti preventiva tal-PST huma l-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza.

Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza (PSK)



Sottomissjoni: Bħala parti mis-sorveljanza multilaterali skont l-Artikolu 121 tat-TFUE, f'April ta' kull sena, kull Stat Membru għandu jissottometti programm ta' stabbiltà (fil-każ ta' Stati Membri fiż-żona tal-euro) jew programm ta' konverġenza (għal Stati Membri mhux fiż-żona tal-euro) lill-Kummissjoni u lill-Kunsill. Il-programmi ta' stabbiltà għandhom jinkludu, fost l-oħrajn, l-MTO, il-perkors ta' aġġustament fid-direzzjoni tiegħu u analiżi ta' xenarji li teżamina l-effetti tal-bidliet fis-suppożizzjonijiet ekonomiċi ewlenin sottostanti dwar il-pożizzjoni fiskali. Il-bażi għal dawn il-kalkoli jridu jkunu l-aktar xenarji makrofiskali probabbli (jew dawk l-aktar prudenti). Dawn il-programmi jiġu ppubblikati.

Valutazzjoni: Il-Kunsill, abbażi ta' valutazzjoni tal-Kummissjoni u tal-KEF, jeżamina l-programmi. B'mod partikolari, jiġi skrutinizzat il-progress li sar sabiex jintlaħaq l-MTO. Element ġdid fil-PST emendat huwa l-kunsiderazzjoni esplicita fil-valutazzjoni tal-iżvilupp tan-nefqa.

Opinjoni: Abbażi ta' rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni u wara konsultazzjoni mal-KEF, il-Kunsill jadotta opinjoni dwar il-programmi. Fl-opinjoni tiegħu, il-Kunsill jista' jitlob lill-Istati Membri jaġġustaw il-programmi tagħhom. L-opinjoni tiffirma parti integrali mir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi adottati mill-Kunsill fl-aħħar ta' kull Semestru Ewropew.

Monitoraġġ: Il-Kummissjoni u l-Kunsill jissorveljaw l-implimentazzjoni tal-PSK.

Twissija bikrija: F'każ ta' devjazzjonijiet kbar mit-triq ta' aġġustament għall-MTO, il-Kummissjoni tindirizza twissija lill-Istat Membru kkonċernat f'konformità mal-Artikolu 121(4) tat-TFUE (l-Artikoli 6 u 10 tar-Regolament emendat (KE) Nru 1466/97). Din it-twissija tingħata fl-għamla ta' rakkomandazzjoni tal-Kunsill li titlob l-aġġustamenti fil-politika meħtieġa mill-Istat Membru kkonċernat.

Sanzjonijiet: Għall-Istati Membri fiż-żona tal-euro, il-PST emendat jipprevedi wkoll il-possibbiltà li jiġu imposti sanzjonijiet fil-forma ta' depożitu bl-imgħax li jammonta għal 0.2% tal-PDG tas-sena ta' qabel, meta l-Istat Membru kkonċernat ma jieħux azzjoni ta' aġġustament xierqa. Hemm previsti wkoll multi għall-manipulazzjoni ta' data dwar dejn jew defiċit.

Is-Semestru Ewropew: Is-sottomissjoni u l-valutazzjoni tal-PSK huma parti mis-Semestru Ewropew, li huwa proċess usa' ta' koordinazzjoni tal-politika ekonomika fl-Unjoni Ewropea u li jinkludi l-parti preventiva tal-PST.

2. Il-parti korrettiva tal-PST

Proċedura ta' defiċit eċċessiv (PDE)

L-għan tal-PDE huwa li tipprevjeni defiċits eċċessivi u li tiżgura l-korrezzjoni immedjata tagħhom. Il-PDE hija rregolata mill-Artikolu 126 tat-TFUE, il-Protokoll Nru 12 anness mat-Trattat, u mir-Regolament (KE) emendat Nru 1467/97 u r-Regolament (UE) il-ġdid Nru 1173/2011.

Skont il-PST emendat, proċedura ta' defiċit eċċessiv tibda permezz tal-kriterju tad-defiċit jew il-kriterju tad-dejn:

- il-kriterju tad-defiċit: defiċit ġenerali tal-gvern huwa kkunsidrat eċċessiv jekk ikun ogħla mill-valur ta' referenza ta' 3% tal-PDG fi prezzijiet tas-suq; jew



- il-kriterju tad-dejn: id-dejn ikun ogħla minn 60% tal-PDG u l-mira annwali ta' tnaqqis tad-dejn ta' 1/20 tad-dejn 'il fuq mil-livell limitu ta' 60% ma tkunx intlaħqet matul l-añħar tliet snin.

Ir-Regolament emendat jinkludi wkoll dispożizzjonijiet li jiċċaraw meta, jekk defiċit ikun ogħla mill-valur ta' referenza msemmi, ikun ikkunsidrat bħala eċċezzjonali (li jirriżulta minn avveniment mhux tas-soltu jew minn tnaqqis gravi fir-ritmu ekonomiku, eċċ.) jew temporanju (meta l-previżjonijiet jindikaw li d-defiċit se jaqa' taħt il-valur ta' referenza wara li jispiċċa l-avveniment mhux tas-soltu jew it-tnaqqis fir-ritmu).

L-Artikoli 126(3) sa 126(6) tat-TFUE jstabbilixxu l-proċedura ta' valutazzjoni u deċiżjoni dwar defiċit eċċessiv. Il-Kummissjoni tnejji rapport jekk Stat Membru ma jikkonformax, jew jekk ikun hemm riskju li mhux se jikkonforma ma', tal-inqas wieħed miż-żewġ kriterji. Il-KEF jiformula opinjoni dwar dan ir-rapport. Jekk il-Kummissjoni tara li se jkun hemm defiċit eċċessiv (jew il-possibbiltà li dan iseħħ), tindirizza opinjoni lill-Istat Membru kkonċernat u tinforma lill-Kunsill. Abbażi ta' proposta tal-Kummissjoni, il-Kunsill finalment jiddeċiedi jekk jeżistix defiċit eċċessiv (l-Artikolu 126(6) tat-TFUE). Sussegwentement, abbażi ta' rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni, jadotta rakkomandazzjoni indirizzata lill-Istat Membru kkonċernat (l-Artikolu 126(7) tat-TFUE) biex jitlob li tittieħed azzjoni effikaċi biex jitnaqqas id-defiċit, filwaqt li jstabbilixxi skadenza ta' mhux aktar minn sitt xhur. Fejn il-Kunsill jstabbilixxi li ma tkun ittieħdet l-ebda azzjoni bħal din, ir-rakkomandazzjoni tiegħu tista' tiġi ppubblikata (l-Artikolu 126(8) tat-TFUE). Wara nuqqas persistenti ta' konformità mar-rakkomandazzjonijiet magħmula, il-Kunsill jista' jinnotifika lill-Istat Membru kkonċernat biex jieħu miżuri xierqa fil-limitu ta' żmien speċifiku stipulat (l-Artikolu 126(9) tat-TFUE).

Sanzjonijiet: Il-PDE tipprevedi wkoll sanzjonijiet fil-każ ta' nuqqas ta' konformità (l-Artikolu 126(11) tat-TFUE). Bħala regola, għall-Istati Membri fiż-żona tal-euro, din is-sanzjoni tkun multa, li tikkonsisti f'komponent fiss (0.2 % tal-PDG) u komponent varjabbli (massimu ta' 0.5 % tal-PDG għaž-żewġ komponenti meħuda flimkien).

Fir-Regolament (UE) Nru 1173/2011 dwar l-infurzar effettiv tas-sorveljanza baġitarja fiż-żona tal-euro huma previsti sanzjonijiet addizzjonali għall-Istati Membri taż-żona tal-euro. Is-sanzjonijiet huma imposti fi stadji differenti tal-PDE u jinkludu depożiti bla imgħax ta' 0.2% u multa ta' 0.2% tal-PDG tas-snin ta' qabel. Skont l-istess regolament, huma previsti wkoll sanzjonijiet għall-manipulazzjoni statistika.

B. Il-Patt Fiskali

Waqt il-Laqgħa tal-Kunsill Ewropew f'Marzu 2012, it-Trattat intergovernattiv dwar l-Istabbiltà, il-Koordinazzjoni u l-Governanza fl-Unjoni Ekonomika u Monetarja (TSKG), li l-komponent fiskali tiegħu huwa l-Patt Fiskali, gie ffirmat mill-Istati Membri kollha minbarra r-Renju Unit u r-Repubblika ċ-Ċeka (il-Kroazja wkoll baqgħet ma ffirmatx it-Trattat, la qabel u lanqas wara l-adeżjoni tagħha mal-UE fl-1 ta' Lulju 2013). Il-Patt Fiskali jipprevedi r-regola tal-baġit bilanċjat (ir-"regola tad-deheb"), b'limitu aktar baxx ta' defiċit strutturali ta' 0.5% tal-PDG (jekk id-dejn pubbliku jkun inqas minn 60% tal-PDG, dan il-limitu jkun stabbilit għal 1% tal-PDG), li se jitnaqqax fid-dritt nazzjonali, preferibbilment fil-livell kostituzzjonali (it-"trażzin tad-dejn"). L-Istati Membri jistgħu jniedu proċedimenti kontra Stati Membri oħra quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja f'każijiet fejn din ir-regola ma tkunx ġiet implimentata kif suppost. Dispożizzjonijiet addizzjonali



jinkludu, fost l-oħrajn, l-attivazzjoni awtomatika tal-mekkanizmu ta' korrezzjoni u regoli infurzati għall-pajjiżi li jkunu soġġetti għall-PDE. Barra minn hekk, l-għajnuna finanzjarja mill-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà tingħata biss lill-Istati Membri li jkunu ffirmaw il-Patt Fiskali.

C. Riformi ulterjuri li jsaħħu l-governanza ekonomika fiż-żona tal-euro

Ir-riformi tal-2011-2013 tal-governanza ekonomika tal-Unjoni u tal-qafas għall-politiki fiskali tinkludi, barra r-regoli riveduti dwar il-PST u t-Trattat intergovernattiv TSKG, żewġ regolamenti li l-għan tagħhom huwa li jsaħħu ulterjorment il-governanza ekonomika fiż-żona tal-euro (it-"Two-Pack"):

- ir-Regolament (UE) Nru 473/2013 tal-21 ta' Mejju 2013 dwar dispożizzjonijiet komuni għall-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-abbozzi tal-pjani baġitarji u l-iżgurar tal-korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv tal-Istati Membri fiż-żona tal-euro; kif ukoll
- ir-Regolament (UE) Nru 472/2013 tal-21 ta' Mejju 2013 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ekonomika u baġitarja tal-Istati Membri fiż-żona tal-euro li jesperjenzaw jew ikunu mhedda b'diffikultajiet gravi fir-rigward tal-istabbiltà finanzjarja tagħhom.

L-elementi ewlenin tal-ewwel regolament jipprevedu skedi baġitarji komuni għall-Istati Membri kollha fiż-żona tal-euro u regoli dwar il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-pjanijiet baġitarji tal-Istati Membri mill-Kummissjoni. F'każijiet serji ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PST, il-Kummissjoni tista' titlob li l-pjanijiet jiġu riveduti. Barra minn hekk, jipprevedi li l-Istati Membri taż-żona tal-euro li jkunu soġġetti għal PDE jridu jipprezentaw Programm ta' Sħubija Ekonomika li jiddeskrivi l-miżuri ta' politika u r-riformi strutturali meħtieġa biex tiġi żgurata korrezzjoni effikaċi u dejjiema tad-defiċit eċċessiv. Il-Kunsill, fuq proposta tal-Kummissjoni, jadotta opinjonijiet dwar il-programmi ta' sħubija ekonomika.

It-tieni regolament jikkonċerna Stati Membri li jesperjenzaw jew ikunu mhedda b'diffikultajiet gravi fir-rigward tal-istabbiltà finanzjarja tagħhom. Dan jistabbilixxi regoli għal sorveljanza mtejba, assistenza finanzjarja u sorveljanza wara l-programm (sakemm minimu ta' 75% tal-assistenza finanzjarja li ngħatat ma tkunx tħallset lura).

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament Ewropew huwa koleġiżlatur fir-rigward tal-istabbiliment ta' regoli dettaljati għas-sorveljanza multilaterali (l-Artikolu 121(6) tat-TFUE), u jiġi kkonsultat dwar leġiżlazzjoni sekondarja li timplimenta l-PDE (l-Artikolu 126(14) tat-TFUE). Il-PST emendat jinkludi strument ġdid, id-Djalogu Ekonomiku, li jagħti rwol prominenti lill-Parlament fil-qafas tal-politiki fiskali attwali billi jawtorizza lill-kumitat kompetenti tal-Parlament biex jistieden lill-President tal-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-President tal-Grupp tal-Euro u, jekk ikun xieraq, lil Stat Membru, għal skambju ta' fehmiet. Il-Parlament jiġi infurmat ukoll, fuq bażi regolari, dwar l-applikazzjoni tar-regolamenti. Barra minn hekk, is-setgħat tal-Kummissjoni li timponi rekwiżiti ta' rappurtar ulterjuri fi ħdan il-qafas tar-regolament il-ġdid dwar il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-abbozzi ta' pjanijiet baġitarji u l-iżgurar tal-korrezzjoni tad-defiċit



eċċessiv tal-Istati Membri fiż-żona tal-euro, issa se jridu jiġu mġedda kull tliet snin, bil-Parlament jew il-Kunsill ikollhom is-setgħa li jirrevokawhom.

Jost Angerer
05/2019

